

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ЧЕРНІГІВСЬКИЙ КОЛЕГІУМ»
ІМЕНІ Т.Г. ШЕВЧЕНКА

Навчально-науковий
ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ ТА
СОЦІОГУМАНІТАРНИХ
ДИСЦИПЛІН ІМЕНІ
О.М. ЛАЗАРЕВСЬКОГО

КАФЕДРА
ПРАВА, ФІЛОСОФІЇ ТА ПОЛІТОЛОГІЇ

Освітній ступінь
Галузь знань
Спеціальність
Освітньо-професійна програма
Кількість кредитів
Рік підготовки, семестр
Компонент освітньо-професійної програми
Дні занять
Мова викладання
Консультації
Викладач

Контакти

магістр
01 освіта / педагогіка
014 середня освіта (історія)
Середня освіта (Історія)
3
2 рік, 3 семестр
Вибірковий компонент
згідно з розкладом
українська
Середа 13.00-14.20 (210 кабінет).
к.ю.н., ст. викладач
Грищенко Олександра Петрівна
E-mail: pravo3000@bigmir.net
м.т.0934931981

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Екологічне право» спрямована на підготовку фахівців історичних спеціальностей. Студенти отримують знання та уміння з щодо предмету, методу, системи і принципів екологічного права; джерел екологічного права України; юридичної відповідальності за екологічні правопорушення. У процесі викладання матеріалу значну увагу приділено теоретичним знанням і практичним навичкам освоєння теорії і методології права природокористування, вивчення природоохоронного законодавства, охорони та відтворення природних ресурсів, формування навиків його застосування на практиці, вироблення у слухачів нового якісного стану екологічного мислення, формування культури особистості, яка проявляється в її еколого-правовій свідомості, мисленні, поведінці та практичній діяльності.

Вивчення дисципліни «Екологічне право» сприяє формуванню у студентів загальнотеоретичних правових дефініцій та категорій екологічного права, а також впливає на збільшення рівня їх обізнаності щодо основних напрямків та форм екологічної правової політики України, засвоєнню положень законодавства, які регулюють екологічні відносини, формуванню навичок застосування норм права природокористування у практичній діяльності.

Програма навчальної дисципліни складається з трьох змістових модулів:

Зміст першого модулю включає:

Тема 1. Поняття, предмет, метод, принципи і система екологічного права України.

Тема 2. Джерела екологічного права.

Тема 3. Право власності на природні ресурси. Право природокористування.

Зміст другого модулю включає:

Тема 4. Поняття, система і компетенція органів управління природокористуванням і охороною довкілля.

Тема 5. Функції управління у сфері природокористування та охорони довкілля.

Тема 6. Правове забезпечення екологічної безпеки.

Тема 7. Юридична відповідальність за екологічні правопорушення.

Тема 8. Екологічні права та обов'язки громадян.

Зміст третього модулю включає:

Тема 9. Правовий режим використання та охорони земель, вод.

Тема 10. Правовий режим використання і охорона лісів, тваринного світу.

Тема 11. Правове забезпечення формування та функціонування екологічної мережі України.

Тема 12. Правовий режим використання та охорона надр, атмосферного повітря.

Навчальна дисципліна «Екологічне право» призначена для студентів ЗВО, які навчаються за спеціальністю 014 середня освіта (історія), галузь знань 01 освіта / педагогіка за освітньо-кваліфікаційним рівнем «магістр». Вона є вибірковою навчальною дисципліною. Передумовами для вивчення цієї дисципліни є знання, навички й уміння, отримані студентами в межах дисциплін циклу загальної та професійної підготовки.

Метою викладання навчальної дисципліни «Екологічне право України» є ознайомлення студентів з основними законодавчими та іншими нормативно-правовими актами, які регулюють екологічні відносини, збільшення обсягу теоретичних знань у студентів та формування у них практичних вмінь та навичок щодо самостійного розв'язання проблем, які виникають у процесі реалізації норм екологічного законодавства, щодо врегулювання суспільних еколого-правових відносин у галузі користування природними ресурсами, охорони навколишнього природного середовища, створення умов щодо екологічної безпеки громадян.

Завданнями дисципліни «Екологічне право» є всебічне засвоєння та оволодіння студентами необхідними теоретичними положеннями, засвоєння квінтесенції, змісту екологічно-правових відносин, навчитися розуміти зміст норм екологічного законодавства, правильно їх тлумачити та застосовувати при вирішенні конкретних справ. Студенти також мають опанувати навички самостійної роботи із нормативно-правовими актами та літературою.

ФОРМУВАННЯ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ І РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Шифр згідно ОПП	Компетентності
ЗК 1	Здатність цінувати українську культуру і мультикультурність у суспільстві, діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку.
ЗК 2	Здатність до оригінального та критичного мислення, аналізу і синтезу.
ЗК 4	Здатність до неперервного навчання, опанування нових знань та способів мислення з високим ступенем автономії.
ФК1.	Здатність розуміти наукові здобутки у сфері освіти, педагогіки та історії, враховувати їх у професійній діяльності та запроваджувати в освітній процес закладів загальної середньої освіти.
ФК6.	Здатність забезпечувати учням здобуття освіти державною мовою, формувати їх мовно-комунікативні уміння.

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

№	Назва теми	Всього годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота

Змістовий модуль 1.					
1	Поняття, предмет, метод, принципи і система екологічного права України	9	2	2	5
2	Джерела екологічного права	7	2	-	5
3	Право власності на природні ресурси. Право природокористування	5	-	-	5
Всього за змістовий модуль 1		21	4	2	15
Змістовий модуль 2.					
4	Поняття, система і компетенція органів управління природокористуванням і охороною довкілля	7	2	-	5
5	Функції управління у сфері природокористування та охорони довкілля	7	2	-	5
6	Правове забезпечення екологічної безпеки	7	2	-	5
7	Юридична відповідальність за екологічні правопорушення	7	2	-	5
8	Екологічні права та обов'язки громадян	9	2	2	5
Всього за змістовий модуль 2		37	10	2	25
Змістовий модуль 3.					
9	Правовий режим використання та охорони земель, вод	9	2	2	5
10	Правовий режим використання і охорона лісів, тваринного світу	9	2	2	5
11	Правове забезпечення формування та функціонування екологічної мережі України	9	2	2	5
12	Правовий режим використання та охорона надр, атмосферного повітря	5	-	-	5
Всього за змістовий модуль 3		32	6	6	20
Разом за курс		90	20	10	60

Тематика практичних занять

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Поняття, предмет, метод, принципи і система екологічного права України (2 год.)

План

1. Поняття, предмет і методи природоохоронного законодавства та екологічного права.
2. Об'єкти екологічного права.
3. Джерела екологічного права.
4. Принципи, функції та норми екологічного права.
5. Система екологічного права.

Змістовий модуль 2.

Тема 2. Екологічні права та обов'язки громадян (2 год.)

План

1. Поняття екологічного права громадян. Види екологічних прав громадян.
2. Поняття екологічного обов'язку громадян. Обов'язки громадян у галузі екології.
3. Гарантії екологічних прав громадян та їх форми захисту.

Змістовий модуль 3.

Тема 3. Правовий режим використання та охорони земель, вод (2 год.)

План

1. Води як об'єкт правової охорони та використання.
2. Правове регулювання охорони та використання вод.
3. Юридична відповідальність за порушення водного законодавства.
4. Правове регулювання охорони та використання земельних ресурсів.
5. Юридична відповідальність за порушення земельного законодавства.

Тема 4. Правовий режим використання і охорона лісів, тваринного світу (2 год.)

План

1. Ліси як об'єкт правової охорони та використання.
2. Правове регулювання охорони та використання лісів. Поняття права лісокористування та його види.
3. Юридична відповідальність за порушення лісового законодавства.
4. Тваринний світ як об'єкт правової охорони та використання.
5. Правове регулювання охорони та використання тваринного світу.
6. Юридична відповідальність за порушення законодавства про тваринний світ.

Тема 5. Правове забезпечення формування та функціонування екологічної мережі України (2 год.)

План

1. Загальна характеристика екологічної мережі України. Особливості використання і охорони об'єктів природно-заповідного фонду.
2. Поняття курортних, лікувально-оздоровчих та рекреаційних зон. Особливості використання курортних, лікувально-оздоровчих і рекреаційних зон.
3. Земельні ділянки, на яких зростають природні рослинні угруповання, занесені до Зеленої книги України.
4. Території, які є місцями перебування або зростання видів тваринного чи рослинного світу, занесених до Червоної книги України.
5. Водоохоронні зони.
6. Землі лісогосподарського призначення.

Методичне забезпечення

Методичне забезпечення

1. Навчальна програма
2. Робоча програма навчальної дисципліни
3. Перелік рекомендованої літератури з курсу
4. Методичні матеріали до практичних занять
5. Питання для самостійного опрацювання
6. Тематика рефератів
7. Завдання для поточного контролю знань (тести)
8. Перелік питань на підсумковий контроль знань (залік).

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

Основна нормативна база:

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР Редакція від 01.01.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 р. № 2768-III. Редакція від 16.10.2020 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>
3. Водний кодекс України від 6 червня 1995 р. № 213/95-ВР. Редакція від 16.10.2020 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/213/95-%D0%B2%D1%80#Text>
4. Лісовий кодекс України від 21 січня 1994 р. № 3852-XII. Редакція від 03.07.2020 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3852-12#Text>
5. Кодекс України про надра від 27 липня 1994 р. № 132/94-ВР. Редакція від 16.10.2020 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/132/94-%D0%B2%D1%80#Text>
6. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III. Редакція від 30.12.2020 р. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
7. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X. Редакція від 01.01.2021 р. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
8. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
9. Про використання земель оборони : Закон України від 27.11.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1345-15#Text>
10. Про екологічну мережу України: Закон України від 24 червня 2004 р. № 1864-IV. Редакція від 19.04.2018 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1864-15#Text>
11. Про затвердження Класифікації видів цільового призначення земель : наказ Державного комітету України із земельних ресурсів від 23.07.2010 р. №548. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1011-10#Text>
12. Про Державний земельний кадастр : Закон України від 07.07.2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3613-17#Text>
13. Про Державне агентство земельних ресурсів України : Указ Президента України від 08.04.2011 р. №445/2011 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/445/2011#Text>
14. Про землеустрій : Закон України від 22.05.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/858-15#Text>

Основна література:

1. Аніщенко В.О., Олійник О.І., Зенченко О.О. Екологічне право: Навчальний посібник. 2-ге видання, доповнене. Чернігів: Десна Поліграф, 2015. 264 с.
2. Екологічне право. Навчальний посібник / за ред. Устименка Т.П. Київ: Алерта, 2016. 290 с.
3. Екологічне право України. Загальна частина : навч. посіб. / за ред. Курило В.І. Київ :Алерта, 2015. 620 с.
4. Земельне право України навч. посіб. / Є. І. Федик [та ін.]. Львів : Новий Світ 2000, 2015. 220 с.
5. Земельне право України : Навчальний посібник / За загальною редакцією Мироненко В. П. Київ: Алерта, 2018. 350 с.
6. Земельне право України: загальна частина: навч. посібн. / А.І. Ріпенко, О.М. Пащенко. Київ : ВД «Дакор», 2016. 236 с.
7. Кобецька Н. Р. Дозвільне і договірне регулювання використання природних ресурсів в Україні: питання теорії та практики: монографія / Н.Р. Кобецька. ІваноФранківськ: Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника, 2016. 271 с.
8. Мироненко В.П. Земельне право України: Навчальний посібник / За загальною редакцією В. П. Мироненко. К.: Алерта, 2018. 350 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Сайт Верховної Ради України — www.zakon.rada.gov.ua

2. Сайт Кабінету Міністрів України — www.kmu.gov.ua
3. Сайт Верховного Суду України — www.scourt.gov.ua

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Студент має право:

- вільно висловлювати свої думки усно або письмово, аргументуючи їх знаннями провідних засад конституції, трудового права, освітнього менеджменту, економіки, права тощо;
- вносити пропозиції щодо формування та реалізації власної освітньої траєкторії; активізації власної самостійної пізнавальної діяльності, форм і методів проведення аудиторних занять;
- відпрацьовувати пропущені заняття в установленому порядку;
- отримати індивідуальні консультації у викладача.

Студент зобов'язаний:

- відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого дирекцією розкладу, запізнення на заняття допускається тільки з поважних причин;
- брати активну участь у роботі під час аудиторних занять, дотримуватися правил етичної поведінки, поважати думки та права інших студентів і викладача;
- виконати індивідуальне завдання
- самостійну роботу, підготовка якої є обов'язковою умовою допуску до екзамену. Студент, який не підготував самостійну роботу, до екзамену не допускається.
- набрати під час вивчення навчальної дисципліни мінімум 35 балів.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Пропущені з поважної причини заняття дозволяється відпрацьовувати впродовж **двох тижнів** після завершення дії поважної причини і при наявності документа-підстави (довідки, розпорядження про індивідуальних графік відвідування тощо).

Політика щодо академічної доброчесності. Студенти керуються нормами «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка» (Наказ Ректора № 383 від 27.12.2019 р. зі змінами і доповненнями від 23.12.2020 (<https://drive.google.com/file/d/1YOj2QK3xW-03evO8Tkg1o3ZKUAbBL-VH/view>)). У процесі навчання та при підготовці проєктної заявки забороняються плагіат, фабрикація та фальсифікація результатів, списування, хабарництво.

Політика щодо викладання. Викладання навчальної дисципліни відбувається на засадах студентоцентризму, антропоцентризму, гуманізму, поваги до соціокультурного плюралізму.

Розподіл балів

Види контролю	Кількість	Бали	Загальна кількість балів
Усне опитування на практичному занятті	5	3	15
Індивідуальні завдання	10	2	20
Реферат, есе	2	17	32
Контрольна робота, тестове завдання	1	33	33
Всього:			100